

ex. ř. I kdyby tomu tak bylo a kdyby zejména bylo lze tato usnesení vpraviti pod předpis § 1 čís. 6 ex. ř. o nařízeních, jež se vydávají v nesporných právních věcech, platil by tu jednak předpis § 12 druhý odstavec nesp. říz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., že po podání rekursu již se nesmí až do jeho vyřízení napadené usnesení vykonati a že jen ve případě nutkavého nebezpečení mohou býti učiněna prozatímní opatření; jednak předpis § 4 čís. 3 ex. ř., že povolujícím soudem jest soud, od něhož usnesení vyšlo, pokud nebylo předloženo potvrzení o vykonatelnosti podle § 4 poslední odstavec ex. ř. K čís. 2. Ve příčině odměn za podání k úřadům jest dán jen předpis § 5 čtvrtý odstavec not. ř., že v nedostatku ujednání platí ustanovení o smlouvě námezdní, a ovšem, pokud jsou i o takových poplatcích vydány notářské sazby, tedy platí tyto. Při těchto odměnách tudíž předpisy § 179 a 184 not. ř. vůbec v úvahu nepřicházejí a v takových případech musí si notář vymoci některý z exekučních titulů vypočtených v § 1 ex. ř. (srv. také rozhodnutí čís. 6276 Gl. U. st. ř.). Z toho, co posud uvedeno, jest již zřejmo, že exekuční návrh v souzeném případě musil býti za všech poměrů zamítnut. Exekuce podle § 180 not. ř. a §§ 110 a 111 jed. ř. navržena nebyla a, pokud by ve vymáhané sumě byly obsaženy také poplatky za soukromé listiny a odměny za podání k úřadům (kteréžto úplaty podle účtu založeného ve spisech skutečně v upravené sumě obsaženy byly), by podle zmíněných předpisů ani navržena býti nesměla. Žádána byla jen exekuce podle exekučního řádu a mělo jí sloužiti za exekuční titul usnesení sborového soudu o určení notářských poplatků. Ale ani tato nemohla býti povolena, a) když bylo z doložky na usnesení vidno, že strana podala rekurs, takže nastal odkladný účinek podle § 12 druhý odstavec nesp. říz., b) když podle § 19 třetí odstavec nesp. říz. může býti vedena exekuce podle předpisů exekučního řádu jen na základě právoplatného rozhodnutí mimosporného soudce, c) když v tomto případě usnesení toliko útraty notáře upravuje, ale žádného příkazu k plnění a žádné lhůty neobsahuje, takže chybí tu předpoklady § 7 ex. ř., d) když nebyl okresní soud pro povolení exekuce vůbec příslušný (§ 51 ex. ř.), jak bylo již shora vyloženo, takže by byl musil návrh příslušnému sborovému soudu postoupiti (§ 44 j. n.) a konečně e) když nebylo z usnesení vidno, jaká částka z celkové sumy připadá na notářské poplatky za úřední úkony notáře, které mají býti vymáhány podle § 180 not. ř. a jaká částka na odměny za podání úřadům, pro kterou chyběla jakákoli listina, jež by mohla býti považována za exekuční titul.

Čís. 7094.

Stalo-li se usnesení, jímž byla povolena exekuce jinak, než bylo navrženo, pravoplatným, nelze je napotom zrušiti.

Zpeněžení v exekuci na nárok dlužníkův proti obci na odstranění nouzové stavby, provedené dlužníkem na obecním pozemku, bylo by nejvýše možno prováděti buď podle § 332 ex. ř. nebo podle § 333 ex. ř.

Zabavil-li vymáhající věřitel takový pouze domnělý nárok dlužníkův, nemůže se domáhati zpeněžení jeho návrhem na zbourání stavby a na prodej získaného materiálu.

(Rozh. ze dne 25. května 1927, R I 380/27.)

Rekursní soud povolil usnesením ze dne 20. listopadu 1926 exekuci zabavením nároku dlužníka proti obci K. na zbourání budovy a na odstranění materiálu, z něhož byla budova vystavěna, a na obnovení dřívějšího stavu parcely. Vymáhající věřitel učinil pak za účelem zpeněžení zabaveného nároku návrh na zbourání domku a prodej získaného materiálu. Soud první stolice zrušil exekuci povolenou usnesením rekursního soudu ze dne 20. listopadu 1926. Důvod y: Má-li nyní soud rozhodnouti o zpeněžení, musí se zabývati otázkou jsoucnosti zabaveného nároku a jeho právní povahy, by se mohl rozhodnouti pro určitý způsob jeho zpeněžení. Jest pravda, že dlužník, poněvadž stavební pozemek od města K. pachtoval výslovně za účelem postavení domku a s vědomím a schválením vlastníka pozemku tento domek na něm na svůj náklad postavil, jest oprávněn domek, kdy se mu zlíbí, strhnouti. Toto právo dlužníkovo uznává patrně i obec K. (vlastník pozemku), která proti povolení exekuce nepodala stížnosti. Toto oprávnění, jež po skončení pachtovní smlouvy se změní v dlužníkův závazek, jest však vázáno na osobu dlužníka a není přenosné. Dlužník postavil si stavení na cizí půdě, by mohl bydleti, nikoliv aby vymáhající věřitel na základě exekuce na nárok dal stavení strhnouti a tak ne z ohledu na to, že exekucí ničí se hodnota (domek), uspokojil svou pohledávku aspoň z materiálu, zbořením rovněž částečně neb úplně znehodnoceného. Podle nároku soudu nemůže vymáhající věřitel za dlužníka nakládati nyní domem způsobem, který intencím dlužníka zřejmě odporuje, hodnoty ničí a který jedině dlužník sám by mohl voliti. Oprávnění dlužníka zbourati domek jest čistě osobní, od libovůle dlužníka odvislé a nelze je proto zpeněžit. Navrhovaný způsob zpeněžení má za účel (za následek) obejítí ustanovení o exekuci na nemovitosti, jich nahrazení postupem, znamenajícím ničení hospodářských hodnot, exekučnímu řádu úplně cizím, — to jest vynucenou přeměnou nemovitosti na movitost a prodejem takto získaných movitostí. Způsob zpeněžení navrhovaný vymáhajícím věřitelem jest z těchto důvodů nepřipustný. Poněvadž pak ani žádný jiný v §§ 332, 333, 334 a 340 ex. ř. uvedený způsob zpeněžení není pro shora vylíčenou povahu zabaveného oprávnění proveditelný, zrušil soud exekuci podle §u 39 čís. 8 ex. ř., neboť nelze očekávat, že pokračování v ní poskytlo by vůbec nějaký výtěžek. Rekursní soud usnesením ze dne 12. března 1927 zrušil napadené usnesení a poukázal vymáhajícího věřitele s nárokem na zbourání budovy a na prodej získaného materiálu, z něhož byla postavena, na pořad práva a dodal, že o návrhu vymáhajícího věřitele, by bylo povoleno zbourání budovy a prodej materiálu získaného zbouráním, bude soudem první stolice rozhodnuto až podle výsledku onoho sporu. Důvod y: Ve svém usnesení ze dne 20. listopadu 1926 povolil rekursní soud exekuci zaba-

vením nároku příslušejícího podle tvrzení vymáhající strany povinné straně proti obci K. na zbourání a na odstranění materiálu, z něhož je vystavěna, po obnovení dřívějšího stavu téže parcely. Tím nebylo a nemohlo býti o tom rozhodnuto, zda nárok takový skutečně tu jest, poněvadž prostředky, jež jsou exekučnímu soudu po ruce podle §u 55 ex. ř. a mimo to i jeho postavení v exekučním řízení neposkytují mu možnosti, by vynesl dalekosáhlé zásadní rozhodnutí o jsoucnosti tohoto nároku. Toto stanovisko rekursního soudu došlo výrazu ve výroku výše uvedeném, jímž byla vymáhající strana odkázána na pořad práva, by tento nárok prokázala. Nemůže býti o tom pochybnosti, že tento zabavený nárok má pro vymáhajícího věřitele materiální hodnotu v předpokladu, že dojde k jeho zpeněžení, a proto jeví se předčasným úsudek napadeného usnesení, že lze očekávati, že pokračování v této exekuci, pokud jde o tento nárok, poskytne vůbec nějaký výtěžek (§ 39 čís. 8 ex. ř.), poněvadž předpoklady tohoto úsudku, proveditelnost zpeněžení nároku, bude lze posouditi teprve podle výsledku dotyčného sporu. Soud první stolice tudíž neprávem již nyní zrušil tuto exekuci podle § 39 č. 8 ex. ř. a proto bylo v tomto bodě odůvodněné stížnosti vyhověno výrokem výše uvedeným. Poněvadž jsoucnost zabaveného nároku, jak již výše bylo rozvedeno, jest otázkou předurčující, řešitelnou pouze pořadem práva, bude lze o jeho navrhovaném zpeněžení rozhodnouti až podle výsledku onoho sporu, což bylo uloženo soudu první stolice.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu dlužníka změnou usnesení obou nižších soudů zamítl návrh vymáhajícího věřitele na nařízení rozbourání domku a prodej získaného materiálu.

D ů v o d y:

K objasnění věci nutno si krátce zopakovati průběh dosavadního řízení. Jak nesporně, pronajala obec K. povinnému pozemek za uznávací činži ročních 50 Kč. Povinný postavil si na pozemku nouzový dřevěný domek se zděnou podezdívkou. Vymáhající věřitel navrhl, aby mu k vydobytí jeho vykonatelné peněžní pohledávky povolena byla kromě jiného také exekuce zabavením a příkázáním nároků, příslušejících obci k-ské proti povinnému na zbourání budovy a na odstranění stavebního materiálu, jakož i zabavením a prodejem tohoto odstraněného materiálu. První soud tento návrh zamítl, protože exekuce může býti vedena jen na majetková práva dlužníkova a nikoli na majetková práva třetí osoby, tedy na nárok obce proti dlužníkovi. Rekursní soud však, přibrav na pomoc vývody rekursu, podle kterých prý chtěl vymáhající věřitel vésti exekuci na majetkové právo dlužníkovo (tedy opak toho, co bylo v exekučním návrhu žádáno), povolil exekuci »zabavením nároku příslušejícího dle tvrzení vymáhající strany povinné straně proti obci k-ské na zbourání budovy a na odstranění materiálu, z něhož tato budova jest vystavěna«. Toto usnesení stalo se pravoplatným a nelze je pro domnělou zmatečnost zrušiti, jak si přeje stěžovatel, uváděje, že bylo povoleno něco jiného, než věřitel v exekuční žádosti navrhl. I když tomu tak bylo, není v tom zmatečnosti a přes to nabylo usnesení pravomoci,

když nebylo nikým napadeno. Vymáhající věřitel učinil pak za účelem zpeněžení zabaveného nároku návrh na zbourání domku a prodej získaného materiálu. První soud rozhodl o tomto návrhu v ten rozum, že zrušil exekuci z důvodu, že tento i jiný způsob zpeněžení zabaveného nároku jest nepřípustný. Rekursní soud však odkázal vymáhajícího věřitele s nárokem na zbourání domku a prodej materiálu na pořad práva.

Usnesení rekursního soudu nemůže obstáti a právem dlužník v dovolacím rekursu tvrdí, že navrhované zpeněžení nelze povolit. Jak již řečeno, byl zabaven domnělý nárok dlužníkův proti obci na zbourání budovy a odstranění materiálu. Exekuce jest vedena podle předpisů o exekucích na jiná práva majetková (§ 330 a násl. ex. ř.), zde na nárok na odloučení nouzové stavby (kterou provedl dlužník) od pozemku (který jest vlastnictvím obce), tedy nárok, jehož zpeněžení bylo by nejvýše možno prováděti buď podle §u 332 ex. ř. nebo podle §u 333 ex. ř. Domnělý nárok dlužníkův proti obci na zbourání budovy není ještě zbouráním samým, neboť vymáhající věřitel nemá exekučního titulu na zbourání. Může si nejvýše vymoci zmocnění exekučního soudu podle §u 333 ex. ř., by mohl zabavený nárok na místě dlužníkově uplatniti proti obci týmž způsobem, jak by jej mohl uplatniti sám dlužník. Nemá-li dlužník takového nároku, pak jej ovšem nemůže získati ani vymáhající věřitel. Kdyby dlužník nárok měl, ale mohl by jej prosaditi jen sporem, pak by musil tak učiniti i věřitel (§§ 333 a 308 ex. ř.). Není tedy na místě odkazovati věřitele na pořad práva, jak učinil rekursní soud, neboť vymáhající věřitel nežádal dosud za zmocnění, by mohl zabavený nárok jménem dlužníkovým uplatniti, a, kdyby si takové zmocnění vymohl, byl by již také zmocněn k případné žalobě a nepotřeboval by býti odkazován na pořad práva. Teprve kdyby si věřitel vymohl takovým zákonným způsobem exekuční titul na zbourání budovy a na odstranění stavebního materiálu, byl by získán majetek, na nějž by bylo možno vésti exekuci, jak ustanovuje § 333 druhý odstavec ex. ř. K tomu však jest ještě daleko, neboť dosud má vymáhající věřitel zabavený jen domnělý nárok dlužníkův a nic více. Z toho, co posud uvedeno, jest zřejmo, že návrhu na zpeněžení, jak jej učinil vymáhající věřitel, nemůže býti vyhověno a že musil býti zamítnut. Ale jen zamítnut, nikoli exekuce zrušena, když byla pravoplatně povolena a když důvodu pro zrušení zde dosud není. První soud použil přecčasně §u 39 čís. 8 ex. ř. — třebaže lze tohoto předpisu použiti při všech způsobech exekuce pro peněžní pohledávky — neboť dosud je tu jen zabavení nároku a není známo, zdali a jaký a jak výnosný a v exekučním řádu dovolený způsob zpeněžení vymáhající věřitel navrhne. Proto nebylo možno prostě obnoviti usnesení prvního soudu a bylo lze návrhu dovolacího rekursu vyhověti jen potud, pokud čelil k odmítnutí (správně zamítnutí) návrhu vymáhající strany.

Čís. 7095.

Dražbu propachtu kostelních pozemků nelze prohlásiti za neplatnou pro nedostatek potřebného schválení, nerozhodl-li dosud příslušný